

دوفصلنامه جامعه‌شناسی و مدیریت سبک زندگی، سال چهارم، شماره یازدهم، بهار و تابستان ۹۷، صفحات ۱۰۹-۱۳۵

تاریخ دریافت: ۹۸/۰۱/۲۷ تاریخ پذیرش نهایی: ۹۸/۰۴/۰۱

مدل‌سازی معادلات ساختاری اثرپذیری محیط اطراف از مؤلفه‌های توسعه پایدار ورزشگاه‌ها

محمدرسول خدادادی^۱

خدیجه لطفی یامچی^۲

سجاد پاشایی^۳

محسن صادقی^۴

چکیده

هدف از انجام پژوهش، بررسی اثرپذیری محیط اطراف از مؤلفه‌های توسعه پایدار ورزشگاه یادگار امام تبریز هست. پژوهش حاضر از نظر هدف، کاربردی و به لحاظ روش توصیفی-پیمایشی است. جامعه آماری پژوهش کارکنان اداره ورزش و جوانان، مسئولین و کارکنان ورزشگاه یادگار امام، اعضا هیئت فوتبال استان، تماشاگران و هواداران و ساکنین اطراف ورزشگاه در استان آذربایجان شرقی بودند. جهت جمع‌آوری داده‌ها از پرسش‌نامه استفاده شد. نتایج حاصل از آزمون فرضیه‌ها را می‌توان توسط نرم‌افزار SMART-PLS و با استفاده از آزمون t و ضرایب مسیر (B) نشان داد. یافته‌های پژوهش نشان داد؛ ارتباط مستقیم و معناداری بین مؤلفه‌های توسعه پایدار (اقتصادی، اجتماعی-فرهنگی و زیست‌محیطی ترافیکی) با محیط اطراف ورزشگاه یادگار امام وجود دارد؛ بنابراین ورزشگاه یادگار امام تبریز اثر مطلوبی در مؤلفه‌های توسعه پایدار بر محیط اطراف خود داشته و الزامات متناسب با توسعه پایدار ملاحظه شده است. البته با وجود مشکلات متعدد در این ورزشگاه و شیوه بهره‌برداری از آن بر نتایج به‌دست آمده صحنه می‌گذارد و لزوم مطالعه امکان‌سنجی در ساخت اماکن ورزشی را می‌طلبد.

واژه‌های کلیدی: توسعه پایدار، ورزشگاه، اقتصادی، اجتماعی-فرهنگی، زیست‌محیطی - ترافیکی.

rm_kh85@yahoo.com

۱. استادیار مدیریت ورزشی، دانشگاه تبریز، تبریز- ایران (نویسنده مسئول)

۲. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی دانشگاه مازندران، مازندران- ایران

۳. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی دانشگاه تبریز، تبریز- ایران

۴. دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت رویدادهای ورزشی دانشگاه تبریز، تبریز- ایران

مقدمه

یکی از موضوعات بسیار مهم در حوزه علوم انسانی و اجتماعی در قرن بیستم، موضوع توسعه است. توسعه را می‌توان رشد کمی و کیفی در تمام ابعاد اقتصادی، اجتماعی، زیست‌محیطی، سیاسی و فرهنگی دانست. توسعه مقوله‌ای است چندبعدی و هر کشور با توجه به شرایط خاص و ویژه (جغرافیایی، فرهنگی، سیاسی و تاریخی) خود، مسیر و شیوه‌های توسعه را شناسایی و دنبال می‌نماید (شعبانپور، ۱۳۸۶). توسعه داخلی در هر کشور، به تناسب شرایط اقلیمی، جغرافیایی و انسانی تعریف خاصی دارد. به همین جهت تبیین و تعیین شاخصه‌های دست‌یابی به توسعه‌ای متوازن و پایدار از اهم وظایف دولت‌ها و حکومت‌ها به شمار می‌رود. آنچه به‌عنوان فصل مشترک ادبیات توسعه مطرح بوده و در اکثر کشورهای دنیا به زبان مشترک تبدیل شده است، نگاه ساختاری به توسعه هست. به عبارت روشن‌تر توسعه امری تک‌بعدی نیست؛ توسعه در شرایطی محقق خواهد شد که ابتدا ساختارهای سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، به‌عنوان زیربنای امر توسعه مورد توجه قرار گرفته و سپس اهداف قابل‌دسترس و ملموس احصا و برای وصول آنها فعالیت‌ها شکل‌دهی می‌شوند (عریضی و مولایی، ۱۳۹۱).

امروزه بیش از نیمی از مردم جهان در شهرها زندگی می‌کنند و از یک‌سو شهرها به‌عنوان یکی از کانون‌های توسعه اجتماعی، اقتصادی و فضایی به شمار می‌روند (وارول و همکاران^۱، ۲۰۱۰). از سوی دیگر مناسب‌ترین مکان‌هایی هستند که مسائل و مشکلات اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی در آنها پدید می‌آید (کانلی^۲، ۲۰۰۷).

1. Varol, et al
2. Conelly

در حقیقت مطرح شدن توسعه پایدار به عنوان شعار اصلی هزاره سوم نیز ناشی از تأثیرات شهرها بر گستره کره زمین و ابعاد مختلف زندگی انسانی است. بی شک، بحث از پایداری و توسعه پایدار بدون توجه به شهرها و شهرنشینی بی معنا خواهد بود. شهرها به عنوان عامل اصلی ایجادکننده ناپایداری در جهان به شمار می روند و در واقع، پایداری شهری و پایداری جهانی هر دو مفهومی واحد هستند (حسین زاده دلیر و همکاران، ۱۳۸۸). توسعه پایدار به معنای تلفیق اهداف اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی برای حداکثر سازی رفاه انسان فعلی، بدون آسیب به توانایی نسل های آتی برای برآوردن نیازهایشان است (زاهدی و نجفی، ۱۳۸۵).

ابزارهای اصلی توسعه پایدار عبارتند از: ترویج، آموزش و آگاه سازی، اشاعه دانش، مهارت ها و معرفت سنتی، ایجاد تغییر در رفتارها و ارزش ها. اهداف توسعه پایدار را معمولاً در سه حوزه اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی دسته بندی و شاخص هایی را برای اندازه گیری توسعه یافتگی در این جنبه ها تعریف می کنند. حوزه اجتماعی، شاخص هایی را مورد توجه قرار می دهد که در ارتباط مستقیم با انسان است و به عنوان تسهیلگر یا بازدارنده فرایند ارتقای کیفیت زندگی مردم در جوامع عمل می کند. حوزه اقتصادی ناظر بر چگونگی توزیع و استفاده از منابع محدود مورد نیاز برای ارتقای زندگی مردم است و بالاخره حوزه زیست محیطی مربوط به منابع طبیعی زایش پذیر و زایش ناپذیری است که فضای عمل و زندگی انسان را تشکیل می دهد (عریضی و مولایی، ۱۳۹۱ و زاهدی و نجفی، ۱۳۸۵).

در حال حاضر، با تغییرات سریع محیطی روبرو هستیم. تأثیرات متقابل نیروهای اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و فناورانه روی کلیه مؤسسات اثر گذاشته است. تقاضا

برای استفاده از امکانات و تسهیلات تفریحی و هزینه‌های خرید، نگهداری و تعمیر تجهیزات و اماکن روزبه‌روز بیشتر می‌شود. طبیعی است که برنامه‌ریزی صحیح، تدارک و تنظیم تسهیلات و امکانات ورزشی تفریحات سالم و تربیت‌بدنی ضروری به نظر برسد (محرم زاده، ۱۳۸۶). ورزش به‌عنوان یکی از مهم‌ترین عوامل تأثیرگذار بر اقشار جمعیت شهری نقش حیاتی را در رفع نیازهای حرکتی، فیزیکی، روحی و شهری دارد و می‌تواند نقش مهمی را در توسعه شهری ایفا نماید. از آنجا که ورزش از یک سو با ورزشکار (افراد)، ورزشگاه (مکان) و از سوی دیگر با طرفدار و تماشاگر ورزشی (بخشی اعظمی از جمعیت) ارتباطی تنگاتنگ دارد می‌تواند نیازهای فوق را کامل کند (مشیری و همکاران، ۱۳۸۶: ۲).

بر اساس تعریف‌های ارائه‌شده در مورد توسعه پایدار در سال (۱۹۸۶)، ورزش پایدار را می‌توان چنین توصیف کرد: «ورزش رازمانی می‌توان پایدار نامید که ضمن برآورده ساختن نیازهای جامعه امروز ورزش و ایجاد فرصت‌های ورزشی برای همه در آینده، تلفیق و انسجام بیشتر محیط‌زیست طبیعی و اجتماعی را که ورزش بدان متکی است را فراهم سازد». از آنجا که ورزش پایدار نگرش و مفهومی است که به سبب برخورداری از انعطاف‌پذیری و پتانسیل کافی می‌تواند پوشش‌دهنده تمامی موضوعات و چالش‌هایی باشد که مدیران این بخش با آن مواجه هستند؛ از این رو می‌تواند ارائه‌دهنده راهنمایی‌ها و مشاوره‌های ضروری برای چالش‌ها و معضلات کنونی و حتی آینده این بخش باشد (آزادی، ۱۳۸۴: ۱۱).

ورزش و تربیت‌بدنی به‌عنوان یک پدیده‌ی مهم اجتماعی اثرات مثبت و چشمگیری در توسعه همه‌جانبه جامعه دارد و در جوامع مرفعی و در حال توسعه بسیار

مورد توجه و مطرح است. این پدیده که قابلیت بالایی در برقراری ارتباطات و تحکیم روابط اجتماعی و مردمی داشته و دارد همچون پل مستحکمی در مسیر بهداشت و سلامت جامعه عمل می‌نماید. تجربیات کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه حاکی از آن است که هزینه در ورزش و تربیت‌بدنی به‌عنوان عامل سلامت و شادابی جامعه یک سرمایه‌گذاری منطقی محسوب شده و در مقابل سود سرشاری را در کاهش هزینه‌های درمانی و جنبی نصیب سرمایه‌گذار می‌نماید. بر این اساس توسعه تربیت‌بدنی و ورزشی زمینه را برای توسعه جهات دیگر اجتماعی فراهم می‌آورد (موسوی، ۱۳۹۲).

در این میان اماکن ورزشی به‌عنوان اساسی‌ترین بخش سخت‌افزاری ورزش و جزئی از تأسیسات سازمان‌های انسانی به شمار می‌آید که بخش وسیعی از آثار مرتبط با ورزش بر جامعه و محیط، متأثر از آنهاست. تأسیسات و اماکن ورزشی به‌طور روزافزون در حال گسترش هستند و به دلیل گستردگی فعالیت‌های خود از قبیل برگزاری مسابقات و تمرینات ورزشی و روی آوردن تعداد زیادی از تماشاچیان و ورزشکاران به سمت آنها، بر فضای شهر و کاربری‌های تجاری و مسکونی اطراف خود تأثیر می‌گذارند. برخی از این تأثیرات شامل اثرات اقتصادی و اجتماعی اماکن ورزشی بر محیط اطراف خود است که یکی از عوامل افزایش بهره‌وری اماکن و تأسیسات ورزشی، شناخت همین اثرات بر فضای شهری است (سلطان‌حسینی و همکاران، ۱۳۹۲). کمیت و کیفیت بخش‌های صنعت ورزش در هر کشوری با توجه به اندازه و دامنه این صنعت متفاوت است؛ از این رو تاکنون الگوی واحد و یکسانی برای آن ارائه نشده است. سیاست‌های کلی، عوامل فرهنگی، اجتماعی و سیستم‌های اقتصادی کشورهای مختلف از جمله عوامل دخیل در این امر به شمار می‌روند

(رستم‌زاده و همکاران، ۱۳۹۳). برگزاری مسابقات ورزشی در شهرهای میزبان، تغییرات بسیاری را از نظر فیزیکی، اجتماعی، اقتصادی و فضایی به همراه دارد. سود حاصله از گردشگری ورزشی در پشت صحنه ورزش و مسابقات ورزشی موجب می‌شود، بسیاری از شهرها و کشورها این فرصت را بسیار مغتنم بشمارند و به جذب گردشگران پردازند. ورزش و برگزاری مسابقات ورزشی سبب می‌شود تا بودجه فراوانی در امر ساخت، تعمیر و تنظیم زیرساخت‌ها و ساختارهای زیر بنایی و اقتصادی شهرها و نواحی پیرامون آن اختصاص یابد و شهرهای ضعیف بیش‌ازپیش در مسیر توسعه شهری از نظر فیزیکی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی بردارند (رجائی، ۱۳۸۳).

بررسی‌ها در جوامع پیشرفته نشان داده‌اند که ورزش از عوامل تأثیرگذار در رشد و توسعه اقتصادی - اجتماعی و زیست‌محیطی کشورها، در آینده خواهد بود. پژوهشگران در تحقیقات خود به بررسی توسعه پایدار و شاخص‌های آن به صورت جداگانه پرداخته‌اند. اسکولنکرف^۱ (۲۰۱۶) توسعه جامعه پایدار از طریق ورزش و رویدادها را مورد بررسی قرار داد که نشان می‌دهد طی دهه‌های گذشته تعداد سازمان‌های مردمی، سازمان‌های غیردولتی و سازمان‌های دولتی با استفاده از پروژه‌های ورزشی و رویداد برای اهداف توسعه اجتماعی افزایش یافته است. همچنین نات و همکاران^۲ (۲۰۱۵) با بررسی تأثیرات میزبانی رویدادهای مهم ورزشی بر کیفیت زندگی ساکنان شهرهای میزبان گزارش کردند که آثار مثبت میزبانی شامل غرور ملی، افزایش وجهه کشور، توسعه ورزش، انسجام و وحدت و توسعه زیرساخت‌هاست و آثار منفی شامل افزایش ترافیک و شلوغی، افزایش جرائم و آلودگی‌های صوتی

1. Schulenkorf
2. Knott

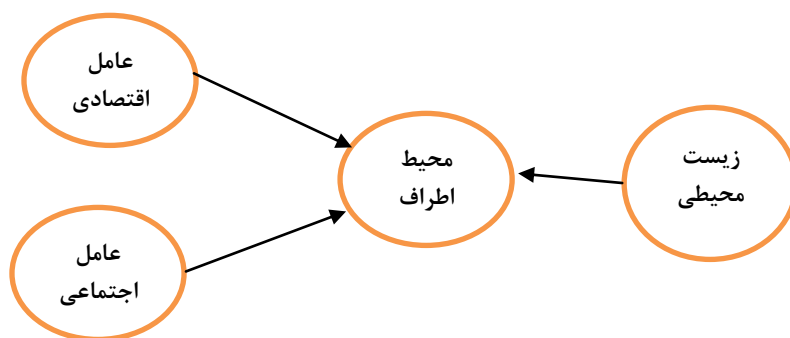
خواهد بود. اابسالیموو^۱ (۲۰۱۵) تأثیر رویدادهای بزرگ ورزشی و فرهنگی در بهبود کیفیت زندگی منطقه تأیید کرده که همه موجب تقویت توسعه پایدار در کازن و جمهوری تاتارستان شده است. مسجاسز لچ^۲ (۲۰۱۴) در این مقاله توجه به مشکل مدیریت زباله‌های شهری در چارچوب توسعه پایدار شهری است. هدف از این مقاله تجزیه و تحلیل دینامیک از نظر ویژگی‌های مدیریت زباله شهری در مناطق شهری است؛ که جنبه‌های اصلی پایداری شهری را از سه منظر زیست-محیطی، اجتماعی و اقتصادی بررسی کردند به این نتیجه رسیدند که تولید زباله شهری یک عملکرد ذاتی در جوامع شهری است که هنوز هم می‌توان برای به حداقل رساندن تأثیر منفی زیست‌محیطی، از طریق سیستم مدیریت زباله که جدا از اثرات زیست‌محیطی، همچنین می‌تواند موجب قدرت پردازش اجتماعی و اقتصادی شود. ایدیلتری^۳ و همکاران (۲۰۱۵) به درک عمومی از چشم‌انداز فرهنگی به سوی توسعه پایدار پرداختند. محققان بر این باورند که درک عمومی نسبت به جاذبه‌های فرهنگی افزایش فوق‌العاده برای هر توسعه خواهد داد. این یافته‌ها به سمت حفظ جاذبه‌های فرهنگی شامل معماری، جاذبه‌های دین و امنیت محیط‌زیست طبیعی کمک می‌کند.

سلطان‌حسینی و همکاران (۱۳۹۳) در بررسی اثرات زیست‌محیطی و ترافیکی اماکن ورزشی شهر یزد از نظر پاسخ‌دهندگان به این نتیجه رسیدند که اماکن ورزشی شهر یزد تأثیر منفی بر محیط‌زیست منطقه ندارد؛ اما اثرات ترافیکی منفی بر محیط اطراف دارد. نتایج تحقیق دامن‌باغ (۱۳۹۲) نشان می‌دهد مناطق هشتگانه شهر اهواز از لحاظ میزان برخورداری از شاخص‌های منتخب توسعه متفاوت بوده همچنین، بین

1. Absalyamov
2. Mesjasz-Lech
3. Idilfitria

شاخص‌های منتخب و روند توسعه پایدار در شهر اهواز رابطه معناداری وجود دارد به‌طوری‌که تمامی شاخص‌ها تأثیر مستقیمی بر روند توسعه پایدار مناطق هشتگانه شهر اهواز داشته‌اند. سلطان‌حسینی و همکاران (۱۳۹۲) در بررسی اثرات اجتماعی و اقتصادی، به این نتیجه رسیدند که اماکن ورزشی به ترتیب موجب افزایش گرایش اهالی منطقه به تماشای مسابقات، افزایش گرایش اهالی منطقه به ورزش، افزایش شادابی و نشاط در اهالی منطقه و افزایش همکاری‌های جمعی و ورزشی شده‌اند و همچنین اماکن ورزشی بر مجموع متغیرهای اقتصادی و مؤلفه‌های آن اثرگذار نبودند. فخری (۱۳۸۷) در پژوهشی تحت عنوان تعیین اثرات اقتصادی، اجتماعی، ترافیکی و زیست‌محیطی ورزشگاه ذوب‌آهن فولادشهر بر منطقه نشان داد، میانگین‌های حاصله در خصوص اثرات اقتصادی و زیست‌محیطی بر منطقه از نظر مردم بزرگ‌تر از سطح متوسط و درزمینه اثرات اجتماعی و ترافیکی، کمتر از سطح متوسط بود. اهمیت ورزش در دنیای کنونی بر کسی پوشیده نیست. رابطه این متغیر با مقولاتی چون توسعه پایدار، توسعه اقتصادی، توسعه اجتماعی، صلح، مشارکت، محیط‌زیست و ... اثرات ژرفی را بر وضعیت جوامع از نقطه‌نظر اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی بر جای نهاده است (مشیری و همکاران، ۱۳۸۶). تسهیلات و اماکن ورزشی به‌طور روزافزون در حال گسترش هستند و بر فضای شهر و کاربری‌های تجاری و مسکونی اطراف خود تأثیر می‌گذارند. برخی از این تأثیرات، شامل اثرات ترافیکی و زیست‌محیطی اماکن ورزشی بر محیط اطراف خود است. یکی از عوامل افزایش بهره‌وری از اماکن و تأسیسات ورزشی، شناخت اثرات این اماکن بر فضای شهری است. آگاهی از تأثیرات زیست‌محیطی و ترافیکی اماکن ورزشی ما را در پیش‌بینی محل ساخت و طراحی و افزایش بهره‌وری از این تأسیسات ورزشی یاری خواهد داد (سلطان‌حسینی و

همکاران، ۱۳۹۳). حال با توجه به اهمیت ورزش و توسعه پایدار، اماکن ورزشی می‌توانند بر محیط شهری اثراتی بگذارند؛ لذا در این تحقیق بر آن شدیم که هر یک از مؤلفه‌های توسعه پایدار حاصل از ورزشگاه یادگار امام بر محیط اطراف آن را مورد ارزیابی قرار داده و تأثیر آن بر روی رشد توسعه اقتصادی، فرهنگ-اجتماعی و زیست‌محیطی-ترافیکی مورد بررسی قرار دهیم. با توجه به این امر، چارچوب نظری پژوهش مطابق با شکل ۱ برای پاسخگویی به این پرسش طراحی شد.

شکل ۱. مدل مفهومی پژوهش

روش‌شناسی

پژوهش حاضر از نظر هدف، کاربردی و به لحاظ روش توصیفی - پیمایشی است و به شکل میدانی اجرا گردید. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل کارکنان اداره ورزش و جوانان استان و شهرستان تبریز، مسئولین و کارکنان ورزشگاه یادگار امام، اعضا هیئت فوتبال استان، تماشاگران و هواداران و ساکنین اطراف ورزشگاه در استان آذربایجان شرقی و نمونه آماری ۲۶۷ از این جامعه بودند که به روش نمونه‌گیری تصادفی انتخاب شدند.

در تحقیقاتی که هدف، آزمودن مدل خاصی از رابطه بین متغیرها است، از تحلیل مدل معادلات ساختاری یا مدل‌های علی استفاده می‌شود. در این مدل داده‌ها به صورت ماتریس‌های کواریانس یا همبستگی درآمده و یک مجموعه معادلات رگرسیون بین متغیرها تدوین می‌شود. چنانچه در مدل برای هر متغیر از بیش از یک نشانگر استفاده شود، مدل شامل مؤلفه اندازه‌گیری نیز می‌شود. تحلیل مدل معادلات ساختاری برآوردهایی از پارامترهای مدل (ضرایب مسیر و جملات خطا) و چند شاخص نیکویی برآزش فراهم می‌آورد. ابزار تحقیق شامل پرسشنامه‌ای است که از دو بخش مربوط به اطلاعات جمعیت شناختی پاسخ‌دهندگان و بخش دوم مربوط به پرسش‌نامه‌ی مؤلفه‌های توسعه پایدار ورزشگاه در محیط: الف. سازه اثرات اقتصادی (۷ گویه)؛ ب. سازه اثرات اجتماعی - فرهنگی (۶ گویه)؛ ج. سازه اثرات زیست‌محیطی و ترافیکی (۱۲ گویه)؛ د. سازه محیط (۵ گویه) بود، گردآوری شد. پرسشنامه مذکور محقق ساخته بوده که بر اساس مبانی نظری و بررسی محتوایی منابع و پرسشنامه فخری (۱۳۸۷) طراحی شده و بر اساس مقیاس پنج ارزشی لیکرت امتیازدهی شده است. روایی این پرسش‌نامه توسط ۵ تن از اساتید متخصص از لحاظ محتوی و شکل بررسی نموده و پیشنهادهایی در خصوص شفاف‌سازی بهتر برخی سؤالات مطرح نمودند و پس از جمع‌بندی نظرات، پرسش‌نامه نهایی در قالب پژوهش تنظیم شد.

برای بررسی همسانی درونی و پایایی، مقدار آلفا کرونباخ و همبستگی کلی همه عوامل در یک آزمون اولیه پرسش‌نامه بررسی شد (جدول ۱). طبق نظر کرونباخ (۱۹۵۱) ضریب آلفای کرونباخ، رایج‌ترین برآورد سازگاری داخلی است که این مقدار باید بالاتر از ۷۰٪ باشد. از طرفی مقدار آیتم همبستگی کلی متغیر مشاهده‌شده

بزرگ‌تر از ۰.۳٪ پذیرفته است؛ از این رو سؤال‌هایی که مقدار آیت‌م همبستگی کلی آنها کمتر از ۰.۳٪ بود یا سؤال‌هایی که مقدار آلفا کرونباخ متغیرهای پنهان با حذف آنها بهبود می‌یافت و حذف آنها توجیه داشت، به صورت مرحله‌ای حذف گردیدند (جدول ۱). نهایتاً پرسش‌نامه با ۳۰ سؤال اصلی، مورد تأیید قرار گرفت. پایایی پرسش‌نامه‌های تحقیق با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ برای کل پرسش‌نامه برابر با ۰/۸۸ بود. همچنین مقدار آلفا برای سازه‌های (عوامل اقتصادی؛ عوامل اجتماعی، فرهنگی؛ عوامل زیست‌محیطی؛ محیط) در جدول شماره ۲ آورده شده است.

داده‌های این پژوهش با استفاده از نرم‌افزارهای SPSS و Excel در دو سطح توصیفی و استنباطی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. در سطح آمار توصیفی از جدول توزیع فراوانی، میانگین، میانه، انحراف معیار استفاده شد؛ اما در سطح آمار استنباطی از روش تحلیل عاملی تأییدی به منظور سنجش روایی سؤالات پرسش‌نامه و برای بررسی فرضیات تحقیق و طراحی مدل از روش مدل‌سازی معادلات ساختاری (SEM)، از نرم‌افزار Smart PLS استفاده شد.

یافته‌های تحقیق

تحلیل همبستگی یا کواریانس

در تحلیل همبستگی رابطه میان متغیرها بر اساس هدف تحقیق تحلیل می‌گردد. ماتریس همبستگی یا کواریانس استفاده می‌شود. در بعضی بررسی‌ها از مجموعه همبستگی‌های دو متغیری متغیرهای مورد بررسی در جدولی به نام ماتریس همبستگی

یا کواریانس استفاده می‌شود. از جمله تحقیقاتی که در آنها ماتریس همبستگی یا کواریانس تحلیل می‌شود، تحلیل عاملی و مدل معادلات ساختاری است. در تحلیل عاملی هدف تلخیص مجموعه‌ای از داده‌ها یا رسیدن به متغیرهای مکنون (سازه) و در مدل معادلات ساختاری آزمودن روابط ساختاری مبتنی بر نظریه‌ها و یافته‌های تحقیقاتی موجود است. جدول ۱ میانگین (M)، انحراف استاندارد (SD) و ضرایب همبستگی میان متغیرهای سازه پنهان در مدل را نشان می‌دهد. همبستگی‌ها می‌تواند فقط درجه رابطه میان سازه‌ها را آشکار کند. برای درک بیشتر اثر مستقیم و غیرمستقیم میان سازه‌ها، تحلیل بیشتر توسط مدل معادله ساختاری لازم است در این تحقیق حداقل مقدار همبستگی متغیرهای مشاهده شده ۰/۷۸٪ است. این نشان می‌دهد که متغیرها دارای سازگاری درونی هستند و در نتیجه همسانی درونی پرسش‌نامه مورد تأیید قرار می‌گیرد.

جدول ۱. میانگین، انحراف استاندارد و ماتریس همبستگی متغیرهای تحقیق

متغیرها	M	SD	اقتصادی	اجتماعی - فرهنگی	زیست محیطی	محیط
عوامل اقتصادی	۲/۸۱	۰/۷۳	۱	۰/۸۰	۰/۸۱	۰/۸۱
عوامل اجتماعی - فرهنگی	۴/۰۳	۰/۷۱		۱	۰/۷۸	۰/۷۹
عوامل زیست محیطی	۳/۳۴	۰/۵۷			۱	۰/۸۰
محیط	۲/۸۳	۰/۷۷				۱

* (p<0/01)

روش ارزیابی مدل

اولین عاملی که در ارزیابی مدل‌های سنجش، باید مورد توجه قرار گیرد، تک‌بعدی بودن شاخص‌های مدل است. یعنی هر شاخصی در مجموعه شاخص‌ها، باید با یک مقدار بار عاملی بزرگ، تنها به یک بعد یا متغیر نهفته، بارگذاری گردد. اگر یک ماتریس همبستگی تحلیل شود و اگر عوامل نا همبسته باشند، بار عاملی همبستگی بین متغیر مشاهده‌شده و عامل است. یک عامل می‌تواند با بررسی الگوی بارهای عاملی متغیرهای مشاهده‌شده مختلف بر روی آن عامل تفسیر و نام‌گذاری شود (بارتلومتو و همکاران، ۲۰۰۸). به عنوان یک قاعده اختیاری برخی از پژوهش‌گران به منظور تحقیق درباره ماهیت روابط بین متغیرها و دستیابی به تعاریف عامل‌ها، ضرایب بالاتر از ۰/۳۰ و گاه بالاتر از ۰/۴۰ را مهم و بامعنا دانسته و ضرایب کمتر از این حدود را به عنوان صفر (عامل تصادفی) در نظر گرفته‌اند. بار عاملی ۰/۳ نشان می‌دهد که فقط ۹٪ درصد واریانس متغیر توسط آن عامل تبیین می‌شود و این قاعده براننده همه موقعیت‌های پژوهشی نیست؛ اما شواهد تجربی متعدد نشان داده است که متغیرهای با ضرایب ۰/۴۰ یا بالاتر سهم بامعنایی در تعریف عامل‌ها دارد، درحالی‌که این مطلب درباره متغیرهای با ضرایب کمتر صادق نیست (هومن، ۱۳۸۷)؛ بنابراین گویه‌هایی که دارای بار عاملی کم بودند، به مراتب از مدل حذف شدند (شکل ۲).

مقدار ضریب قابلیت اطمینان ساختاری^۱ عامل دیگری است که در ارزیابی قابلیت اطمینان سازگاری درونی مدل‌های سنجش قابل استفاده است. مقدار این ضریب نیز، از ۰ تا ۱ متغیر است که مقادیر بالاتر از ۰/۷۰ پذیرفته شده بوده و مقادیر کمتر از ۰/۶۰

نامطلوب ارزیابی می‌گردد. اعتبار همگرایی، همبستگی زیاد شاخص‌های یک سازه را در مقایسه با همبستگی شاخص‌های سازه‌های دیگر نشان می‌دهد که در مدل‌های سنجش باید ارزیابی شود. به منظور ارزیابی اعتبار همگرایی در نرم‌افزار اسمارت PLS از AVE^۱ استفاده می‌شود. مقدار این ضریب نیز، از ۰ تا ۱ متغیر است که مقادیر بالاتر از ۵۰٪ پذیرفته شده است. اعتبار تشخیصی، بیانگر وجود اعتبار تشخیصی، بیانگر وجود که در مدل‌های سنجش باید ارزیابی شود. معیار فروئل-لارکر^۲ اشاره به این مسئله دارد که ریشه دوم مقادیر واریانس شرح داده شده (AVE) هر سازه، بزرگ‌تر از مقادیر همبستگی آن سازه با سازه‌های دیگر باشد. اعتبار اشتراک^۳ کیفیت مدل اندازه-گیری سازه‌ها را می‌سنجد (قبل از آزمون فرضیه بهتر است تا کیفیت مدل درونی یا ساختاری ارزیابی شود. کیفیت مدل ساختاری به معنای آن است که آیا متغیرهای مستقل توانایی پیش‌بینی متغیرهای وابسته را دارند یا خیر؟ در این حالت از معیار واریانس اعتبار افزونگی استفاده می‌گردد). شاخص حشو یا اعتبار افزونگی^۴ با در نظر گرفتن مدل اندازه‌گیری، کیفیت مدل ساختاری را برای سازه‌های درون‌زاد اندازه-گیری می‌کند. اگر شاخص واریانس اعتبار اشتراک و اعتبار حشو مثبت باشد نشان‌دهنده کیفیت خوب مدل اندازه‌گیری است. لذا از میزان واریانس تبیین شده^۵ جهت آگاهی از درصد تغییرات پیش‌بینی شده توسط هر کدام از متغیرها استفاده می‌شود؛ بنابراین نتایج جدول (۲) نشان می‌دهد همه سازه‌های مدل دارای اعتبار ترکیبی قابل قبول هستند و این نشان‌دهنده تحقق شرط پایایی مدل است.

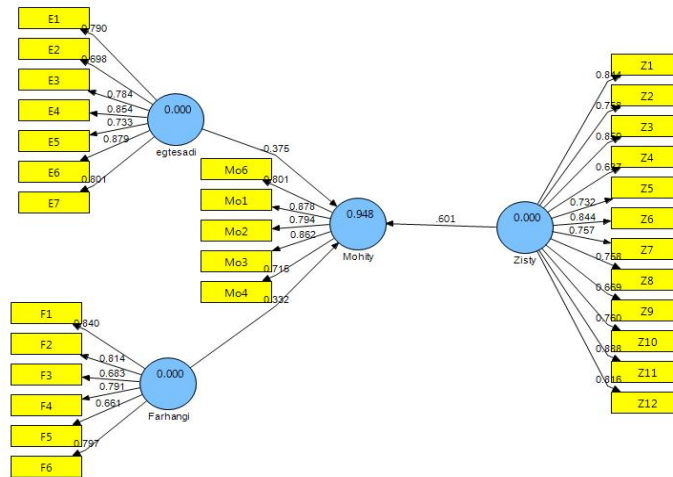
1. Average variance extracted
2. Fornell & Larcker
3. Communalilty
4. Redundancy
5. R Square

جدول ۲. اعتبار ترکیبی هر یک از سازه‌ها

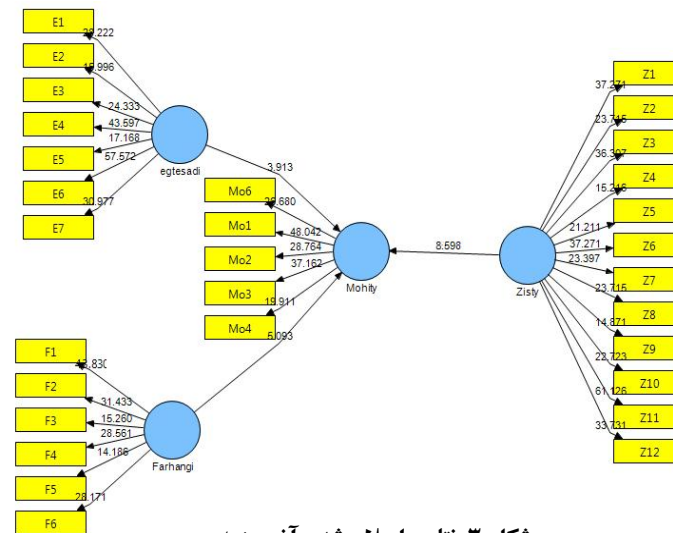
Redundancy	Communality	Cronbach Alpha	R Square	Composite Reliability	AVE	
	۰/۶۲	۰/۹۰		۰/۹۲	۰/۶۲	اقتصادی
	۰/۵۸	۰/۸۵		۰/۸۹	۰/۶۵	اجتماعی - فرهنگی
	۰/۶۰	۰/۹۴		۰/۹۴	۰/۶۰	زیست محیطی
۰/۴۵	۰/۶۵	۰/۸۶	۰/۹۴	۰/۹۰	۰/۶۵	محیط

تحلیل مدل ساختاری

پس از ارزیابی مدل‌های سنجش، نوبت به ارزیابی مدل ساختاری می‌رسد. در این مرحله، محقق، باید علامت جبری ضریب، اندازه و سطح معنی‌داری آن را بررسی نماید. اندازه ضریب مسیر، نشان‌دهنده قدرت و قوت رابطه بین دو متغیر نهفته است. برخی محققین بر این باور هستند که ضریب مسیر بزرگ‌تر از ۰/۱۰۰٪ یک میزان مشخصی از تأثیر در مدل را نشان می‌دهد. نتایج به‌دست‌آمده برای ضرایب مسیر و سطح معنی‌داری آنها در شکل‌های ۲ و ۳ نمایش داده شده است.

شکل ۲. نتایج اصلاح شده ضرایب مسیر مدل

شکل ۳. نتایج اصلاح شده آزمون t

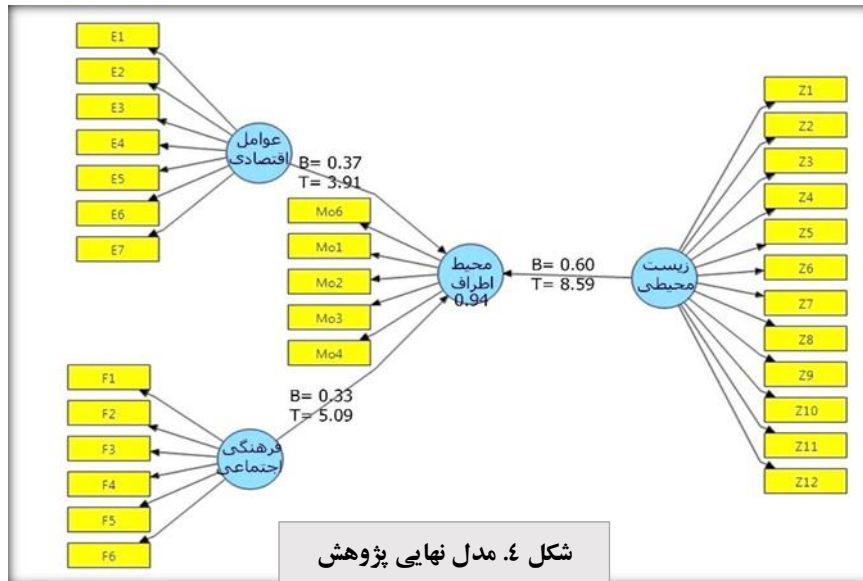
در نرم‌افزار «پی.ال.اس»، ارزش «تی^۱»، معنادار بودن اثر متغیرها را برهم نشان می‌دهد. اگر مقدار «تی»، بیشتر از $1/96$ باشد یعنی اثر مثبت وجود دارد و معنادار است. اگر بین $+1/96$ و $-1/96$ باشد، اثر معناداری وجود ندارد و اگر کوچک‌تر از $-1/96$ باشد یعنی اثر منفی دارد ولی معنادار است. مقدار آماره تی در واقع ملاک اصلی تأیید یا رد فرضیات است اگر این مقدار آماره به ترتیب از $1/64$ ، $1/96$ و $2/58$ بیشتر باشد نتیجه می‌گیریم که آن فرضیه در سطوح 90 ، 95 و 99 درصد تأیید می‌شود. همچنین ضرایب مسیر اگر بالای $0/6$ باشد بدین معنی است که ارتباط قوی میان دو متغیر وجود دارد. اگر بین $0/3$ و $0/6$ باشد ارتباط متوسط و اگر زیر $0/3$ باشد ارتباط ضعیفی وجود دارد. همچنین اعداد بالاتر از $0/96$ در سطح $0/05$ و بالاتر از $2/58$ در سطح $0/01$ معنادار هستند (جدول ۳). همچنین باید گفت که اگر مقدار ضریب مسیر بین متغیر مکنون مستقل و متغیر مکنون وابسته مثبت باشد نتیجه می‌گیریم که با افزایش متغیر مستقل شاهد افزایش در متغیر وابسته خواهیم بود و بالعکس. اگر مقدار ضریب مسیر بین متغیر مکنون مستقل و متغیر مکنون وابسته منفی باشد نتیجه می‌گیریم که با افزایش متغیر مستقل شاهد کاهش در متغیر وابسته خواهیم بود. مقدار «آر. دو^۲»، نشان‌دهنده توانایی مدل در توصیف سازه است در حقیقت مقدار «آر. دو»، بیانگر میزان برازندگی مدل است و نشان می‌دهند که چند درصد از تغییرات متغیر وابسته توسط متغیرهای مستقل تبیین می‌شود. این مقدار هرچه قدر به یک نزدیک‌تر باشد برازش بیشتری را نشان می‌دهد.

1. T
2. R2

جدول ۳. ضرایب مسیر و میزان معناداری

ردیف	مسیرها (فرضیه‌ها)	ضریب B	T	سطح معناداری (p)	جهت
۱	اثرات اقتصادی ← محیط	۰/۳۷	۳/۹۱	۰/۰۱	متوسط +
۲	اثرات اجتماعی - فرهنگی ← محیط	۰/۳۳	۵/۰۹	۰/۰۱	متوسط +
۳	اثرات زیست‌محیطی ← محیط	۰/۶۰	۸/۵۹	۰/۰۱	متوسط +

هنگامی که یک مدل به‌طور مناسبی مشخص شد و داده‌ها به‌طور صحیح وارد گردیدند، برازش داده‌ها به مدل فرضی را باید ارزیابی نمود. حال با توجه به معنادار بودن رابطه‌ی متغیرهای فرضیه‌های پژوهش، می‌توان به مدل نهایی پژوهش پرداخت. نتایج آزمون فرضیه‌های پژوهش بر مبنای مدل‌سازی معادلات ساختاری، مسیرهای علی به همراه ضرایب رگرسیونی و مقادیر شاخص‌های جزئی مربوط در شکل (۴) نشان داده‌شده است. همان‌طور که در این شکل ملاحظه می‌شود، همه فرضیه‌های پژوهش در سطح اطمینان ۹۹٪ مورد تأیید و در سطح ۰/۰۱ معنادار هستند.

بحث و نتیجه‌گیری

تکامل ورزش، تجاری شدن و جهانی شدن آن بدین معناست که نقاط اشتراک مردم و مؤسسات ورزشی حداقل از جنبه زیست‌محیطی بسیار بیشتر از چیزی است که به تصور می‌آید. در تمام جوامع از فقیرترین تا دوردست‌ترین آنها، ورزشکاران، مراکز و فعالیت‌های ورزشی شباهت‌های بسیاری به هم دارند (آزادی، ۱۳۸۴: ۶). اماکن ورزشی به‌عنوان اساسی‌ترین بخش سخت‌افزاری در سازمان تربیت‌بدنی و ورزش و جزئی از تأسیسات و سازمان‌های انسانی به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم بر محیط اطراف خود اثرات مثبت و منفی می‌گذارند. این اثرات به دلیل هم‌جواری با این اماکن، حاصل شهرنشینان می‌شود (شکویی، ۱۳۸۳)

هدف از انجام پژوهش این بود که آیا مؤلفه‌های توسعه پایدار ورزشگاه بر محیط اطراف آن تأثیر دارد یا نه؟ یافته‌های پژوهش حاضر نشان می‌دهد که سازه اقتصادی با ضریب مسیر $0/37$ و مقدار $t = 3/91$ تأثیر مثبت و معناداری بر محیط اطراف آن دارد. توسعه پایدار امری است که امروزه تمامی کشورهای جهان سعی در دستیابی به آن را دارند. یکی از مهم‌ترین مصادیق توسعه پایدار، توسعه اقتصادی است؛ چراکه دستیابی به سایر جوانب توسعه از جمله اجتماعی، فرهنگی، زیست‌محیطی و ... بدون توسعه اقتصادی امری امکان‌ناپذیر و بی‌نتیجه است (دربان‌آستانه و همکاران، ۱۳۹۴). ورزش، تفریح و سرگرمی به‌طور بالقوه دارای تأثیر قابل توجهی بر اقتصاد یک کشور است و موفقیت ورزشی از طریق درآمد حاصل از مسابقات ایجاد منافع مستقیم اقتصادی می‌کند. از طرف دیگر ارتباط ورزش، جوانان، غرور ملی و ارتباطات جمعی همیشه مورد توجه اسناد بالادستی کشور بوده است (موسوی، ۱۳۹۲: ۴). به دنبال سرمایه‌گذاری در ورزش، میزان اشتغال مستقیم و غیرمستقیم افزایش می‌یابد و در کنار آن، امکان جذب درآمد از طریق برگزاری مسابقات بین‌المللی، جذب گردشگران و سطح سلامت و بهداشت جسمی و روانی جامعه افزایش می‌یابد. مانع اصلی در روند سرمایه‌گذاری در بخش ورزش کشورها عدم رؤیت منافع قابل‌برگشت حاصل از این سرمایه‌گذاری به‌صورت مستقیم است. درحالی‌که نگرش مثبت به ورزش و امور جنبی آن سودهای سرشاری را به‌طور مستقیم و غیرمستقیم در آینده نصیب آنان می‌نماید. وجود نگرش مثبت در جوامع پیشرفته نسبت به ورزش، سبب سرمایه‌گذاری در امر ورزش به‌منظور بالا بردن سطح سلامت و تندرستی و تأثیر بر افزایش سطح بهره‌وری در تولید می‌شود و همچنین بر سرمایه انسانی و اجتماعی هم

اثر می‌گذارد (رستم‌زاده و همکاران، ۱۳۹۳) که با نتایج تحقیق دامن‌باغ (۱۳۹۲) و ابراهیم‌پور (۲۰۱۵)، سپهوند و عارف‌نژاد (۱۳۹۲) و فخری (۱۳۸۷) همسو بوده؛ اما با نتایج تحقیق سلطان‌حسینی و همکاران (۱۳۹۲) ناهمسو است. دلیل این ناهمسویی را می‌توان نظرات افراد شرکت‌کننده در تحقیق باشد یا تفاوت در محیط شهری که باشگاه در آنجا واقع شده است.

ورزش به دلیل ماهیت تأثیرگذاری و اعتبار ویژه آن در جامعه، می‌تواند عامل مؤثری در ایجاد تغییر و حمایت جامعه باشد. برای مثال، ورزش می‌تواند راه دستیابی و منافع حاصل از آن را به سایر بخش‌ها و مردم بیاموزد؛ از این رو به انعکاس تعهدات و موفقیت‌های ناشی از ورزش در جامعه، می‌تواند آن را تداوم بخشد (آزادی، ۱۳۸۴: ۱۷-۱۸). همچنین دیگر نتیجه تحقیق حاکی از آن است که سازه اجتماعی- فرهنگی با ضریب مسیر ۰/۳۳ و مقدار $t=5/09$ تأثیر مثبت و معناداری بر محیط اطراف آن دارد؛ که با نتایج تحقیق اسکولنکرف (۲۰۱۶) ابراهیم‌پور (۲۰۱۵)، نات و همکاران (۲۰۱۵)، دامن‌باغ (۱۳۹۲) و سلطان‌حسینی و همکاران (۱۳۹۲) همسو است. پایدار اجتماعی فرآیندی درازمدت است که به واسطه ارگان‌های رسمی و غیررسمی در جامعه تحقق می‌یابد. توسعه پایدار شهری زمانی پویا خواهد بود که با توسعه اجتماعی و فرهنگی هماهنگ باشد. برخی معیارهای پایداری اجتماعی که در توسعه پایدار شهری مورد توجه قرار می‌گیرند عبارت‌اند از: میزان رشد فقر، متوسط تحصیلات، تراکم جمعیت در مناطق مختلف شهر، تعداد مراکز فرهنگی و... (سپهوند و عارف‌نژاد، ۱۳۹۲). پایداری اجتماعی تحت مفاهیم وسیع‌تر برابری اجتماعی، توزیع خوب و مناسب منابع و اجتناب از کارهای محرومیت‌زا، اجازه دسترس ساکنان به مشارکت فعال و کامل به

لحاظ اجتماعی، اقتصادی و سیاسی و همچنین پایداری جامعه قرار می‌گیرد (دمپسی^۱ و همکاران، ۲۰۱۲).

نتایج دیگر تحقیق نشان می‌دهد که گویه‌های زیست‌محیطی-ترافیکی با ضریب مسیر ۰/۶۰ و مقدار $t=۸/۵۹$ تأثیر مثبت و معناداری بر محیط اطراف آن دارد؛ که با نتایج تحقیق مسجاسز لچ (۲۰۱۴)، سلطان‌حسینی و همکاران (۱۳۹۳)، علوی‌پور و همکاران (۱۳۹۲)، صادقی و قائمی‌اصل (۱۳۹۲) و فخری و همکاران (۱۳۸۷) همسو است. افزایش مشکلات و بحران‌های زیست‌محیطی در جهان از یک طرف و درک پیامدهای بلندمدت موضوعات زیست‌محیطی در زندگی انسان‌ها از سوی دیگر، باعث شده است تا طی نیم قرن گذشته اهمیت بحث در مورد محیط‌زیست و مسائل زیست‌محیطی افزایش یابد (بوداک^۲، ۲۰۰۵). در نتیجه توجه به مسائل و مشکلات زیست‌محیطی و پی بردن به عواقب نامطلوب آن، انسان‌ها به دنبال یافتن راه‌حل برای مسائل و مشکلات زیست‌محیطی برآمدند. یکی از راهکارهای اجتناب از آسیب رساندن به محیط‌زیست و جلوگیری از تخریب آن، تغییر رفتار انسان‌ها به سمت وسوی ابعاد طبیعت‌گرایانه است (پاول و کیومیتا، ۲۰۰۵). در این راستا، آگاهی از مسائل و موضوعات زیست‌محیطی، معمولاً به‌عنوان پیش‌نیازی برای دغدغه زیست‌محیطی و نهایتاً رفتارهای حفاظت زیست‌محیطی محسوب می‌شود (صادقی و قائمی‌اصل، ۱۳۹۲). بسیاری از فایده‌های زیست‌محیطی که از اصلاح ساختار ورزش و ورزش دوستدار محیط‌زیست حاصل می‌شود، تقریباً آشکار شده‌اند؛ باین‌حال حرکت برای آشنا شدن و شناخت برخی از این فایده‌ها به‌تازگی آغاز شده است. برخی از مهم‌ترین

1. Dempsey
2. Budak

آنها مصرف کم انرژی، کاهش آلودگی هوا، برنامه‌ریزی و سازمان‌دهی بهتر سیستم حمل‌ونقل، کاهش حجم ترافیک معابر و همچنین عدم ضرورت ساخت جاده‌ها و پارکینگ‌های جدید را موجب خواهد شد (آزادی، ۱۳۸۴: ۳۲).

همان‌طور که نتایج پژوهش نشان داد هر سه مؤلفه توسعه پایدار بر محیط اطراف ورزشگاه یادگار امام تبریز تأثیر دارد. مؤلفه‌های اقتصادی موجب رونق اقتصادی منطقه شده، مؤلفه فرهنگی-اجتماعی باعث ایجاد شادابی و نشاط و مشارکت اجتماعی در اهالی منطقه شده و مؤلفه زیست‌محیطی ترافیکی موجب توسعه فضای سبز شده و در کاهش آلودگی صوتی مؤثر بوده است؛ بنابراین پیشنهاد می‌شود برنامه‌ریزی کاربردی و عملیاتی در راستای بهبود وضعیت موجود و حرکت در راستای توسعه مطلوب اماکن انجام گیرد و با برگزاری دوره‌های آموزشی و ارائه راهکارهای مناسب در جهت تأثیرپذیری بهینه محیط از پویایی اماکن ورزشی و حفظ محیط اطراف ورزشگاه‌ها گام‌های مناسبی برداشته شود.

منابع

- Absalyamov, Timur. (2015), the influence of cultural and sport mega-events on sustainable development of the city, *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 188: 197 – 201. (In Persian)
- Alavi Pour, Fatemeh Sadat, Ehsani, Amir Houshang, Salesi, Marzieh and Chahar Azar, Faezeh. (2012), Influence of Information and Communication Technology in Sustainable Development of the Environment, *Journal of Environmental Education and Sustainable Development*, Vol. 2, No. 1, pp. 72-53. (In Persian)
- Bartholomew, D.J; Steele, F; Moustaki, I; and Galbaraitė, J.I. (2008), Analysis of Multivariate Social Science Data (2nd Ed.), Chapman & Hall/CRC, *Statistics in the social and behavioral sciences series*.
- Broadband, Farshid and Molaei, CD. (2012), Development of Cultural and Social Strategies for the Sustainable Development on the Coast of the Makran Sea, *First Conference on the Development of the Makran Coasts and the Islamic Republic of Iran's Marine Authority*, pp. 30-28. (In Persian)
- Budak, D. (2005), Behavior & Attitude of Student Toward Environmental Issues at Faculty of Agricultural, Turkey, *Journal of Applied Sciences*, 1224-1227.
- Chernushchenko, David. (2004), *Sports Management Sustainable Management*, Mehri Azadi Translation, First Edition, Tehran: Publication of the National Olympic Committee of the Islamic Republic of Iran. (In Persian)
- Connelly, S., (2007), *Mapping sustainable development as a contested concept*, Local Environment, 12(3), 259-278.
- Damanbag, Safiyah. (2014), Evaluation of Sustainable Urban Development Indicators with Emphasis on Social, Physical and Urban Services Indicators (Case Study: 8th Region of Ahwaz). *Quarterly Journal of Urban Planning Studies*, First Year, No. 3, Autumn 2013, pp. 54-29. (In Persian)
- Darban Astana, Alireza; Tavakoli Naghme, Mostafa and Talhab, Amir. (2015), Investigating the Role of the Special Economic Zone

- in the Development of Rural Areas (Case Study: Saalfeng Special Economic Area-Qom Province), *Regional Planning Quarterly*, Vol. 5, No. 20, pp. 124-111. (In Persian)
- Dempsey, N. Brown. C, Bramely. G. (2012), The key to sustainable urban development in uk cities? The influence of density on social sustainability, 77: 89-141 www.elsevier.com/locate/pplann.
 - Fakhri, Reza (2004), Determination of Economic, Social, Traffic and Environmental Effects of Foulad Shah Steel Fozeh Stadium on Urban Environment, *MSc Thesis, Faculty of Physical Education and Sport Sciences*, University of Isfahan. (In Persian)
 - Hooman, Heydar Ali (2008), *Modeling Structural Equations with Application of Lizerl Software*, Second Edition, and Tehran, Iran. (In Persian)
 - Hosseinzadeh Delir, Karim; Ghorbani, Rasoul and Shakri Firooz Jah, Peri. (2009), Qualitative Analysis and Evaluation of Urban Sustainability Measures in Tabriz City, *Urban and Regional Studies and Research*, Year 1, No. 2, pp. 18-1. (In Persian)
 - Idilfitria, S, Nur, I, Mohd, R., Nik, H., Nik, M., Suria, S, (2015), Public Perception of the Cultural Perspective towards Sustainable Development. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 168: 191-203.
 - Knott, B., Swart. K., Visser. W (2015), The impact of sport mega-events on the quality of life for host city residents: reflections on the 2010 fifa world cup, *African Journal of Hospitality, Tourism and Leisure*, Vol. 4 (1): 1-16.
 - Mesjasz-Lech, A (2014), Municipal waste management in context of sustainable urban Development, *Procedia - Social and Behavioral Sciences*. 151: 244-256.
 - Moshiri, Sayed Rahim; Rajabi, Azita and Rajaei, Mohammad Ali. (2008), *Evaluation and evaluation of the role of sport tourism in the economic, social, cultural and physical development of cities*, Proceedings of the Regional Conference on Development Strategies from the Geography Perspective, Islamic Azad University, Astara Branch, pp. 24-1.
 - Mousavi Jahromi, Yeganeh. (2014), Investigating the Impact of

- Economic and Social Factors on the Success of the Countries in the Olympic Games, *Master's Degree, Payam Noor University of Tehran*, Faculty of Accounting and Management. (In Persian)
- Mukhtarakushki, Davoud, Khodadadi, Mohammad Rasoul and Alikomikashki, Masoumeh (1392), *Study of the Dimensions of the Sustainable Development of Tabriz Stadium on the Environment, a research project in collaboration with the General Directorate of Sports and Youth of East Azarbaijan*. (In Persian)
 - Quimbita and Pavel. (2005), Assessing On Environmental Attitude Development Model: Factorthe Influencing Environmental Attitude of College Student. www.sobiad.org.
 - Rajaei, Mohammad Ali. (2004), Investigating the capabilities and potential of sport tourism in Iran and its impact on the development of cities, *the National Congress of the City*, Sport in 2006, pp. 10-1. (In Persian)
 - Rostamzadeh, Parviz, Sadeghi, Hossein, Assari, Abbas and Yavari, Kazem. (2015), the Effect of Government Investment in the Sports Section on Economic Growth in Iran, *Quarterly Journal of Economic Research (Sustainable Development and Development)*, 2014, No. 4, winter 2014, pp. 210-177. (In Persian)
 - Sadeghi, Saleh and Ghaemi Asl, Zahra. (2013), Investigating the relationship between environmental education and environmental protection behaviors (Case study: Girls high school students in Babol), Year 1, *Issue 3*, pp. 79-67. (In Persian)
 - Schulenkorf, N. (2016), Sustainable community development through sport and events: A conceptual framework for Sport-for-Development projects, *Sport Management Review*, 15: 1-12.
 - Sepahand, Reza and Aref Nejad, Mohsen. (1392), Prioritizing the Indicators of Sustainable Urban Development with Group A Hierarchy Analysis (A Case Study in Shahr Esfahan), *Urban Planning Studies Quarterly*, First Year, First Issue, spring 2013, pp. 59-43. (In Persian)
 - Sha'banpour, Moses. (1386), Role of Armed Forces in National Sustainable Development, Political-Social Quarterly Authority, First Year, No. 2, *Political Bureau of Political Ideology*: Autumn 2007, pp. 64-53. (In Persian)

- Sultan Hosseini, Mohammad; Ali Dost Qahfarhi, Ibrahim and Farahani, Abolfazl. (2015), Strategies for studying the environmental and traffic impacts of sports facilities in Yazd on its urban environment. *Sports Management Studies*, No. 24, pp. 30-15. (In Persian)
- Sultan Hosseini, Mohammad; Salimi, Mehdi, Salimi, Mansoureh and Lotfi, Mojtaba. (2014), Prioritizing the Social and Economic Effects of Sport Places on the Urban Environment (A Case Study of Yazd City). *Urban and Regional Studies and Research*, Vol. 4, No. 16, pp. 88-65. (In Persian)
- Varol, C., Ercoskun, O., Gurer. Y. (2010), "Local participatory mechanisms and collective actions for sustainable urban development in Turkey", Habitat International.xxx. Article in Press.
- Zahedi, Shamsuddin and Najafi, Gholamali. (2005), the Conceptual Expansion of Sustainable Development, *Modares Journal of Humanities*, No. 49, 73-46. (In Persian)